

BESLUT
2022-03-16

Dnr: 2021-05762

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 3 december 2021

Saken

Inackorderingstillägg

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om inackorderingstillägg för studier vid en gymnasieskola under tiden den 1 november 2021 – den 17 juni 2022. NN uppgav att orsaken till att hon söker inackorderingstillägg är att hon vill fullfölja utbildningen eftersom föräldrarna flyttade den 1 november 2021.

CSN beslutade att NN inte kan beviljas inackorderingstillägg för studier läsåret 2021/2022. Som skäl till beslut uppgav CSN följande. Inackorderingstillägg kan lämnas när den studerandes föräldrar flyttat till en annan ort i Sverige, efter det att de aktuella studierna har påbörjats och ett skolbyte inte kan ske utan väsentlig olägenhet för den studerande. Studierna bör ha bedrivits på samma skola under minst en termin. CSN har bedömt att NN hade kunnat byta skola under höstterminen 2021 då studierna på den aktuella skolan endast bedrivits under en kortare tid innan föräldern flyttade till annan ort.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Vårdnadshavare har tvingats att flytta från en ort till en annan på grund av risk för arbetslöshet. Arbetsförmedlingen kräver att den som behöver arbete flyttar till den ort där det finns arbete. Det är av stor vikt att hon får ha en stabil krets med lärare och kompisar ur både medicinsk och social synvinkel.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

På nämndens begäran inkom CSN, genom dess rättsavdelning, därefter med ett yttrande och anförde bland annat följande. Att ett skolbyte inte kan ske utan väsentlig olägenhet för den studerande kan handla om att ett skolbyte skulle medföra förseningar i studierna, exempelvis på grund av att kurser läses i olika ordningsföljd vid den skola där studierna påbörjats jämfört med vid skolan på den nya hemorten. En annan sådan olägenhet kan vara att den studerande har inordnat sig i ett socialt sammanhang på ett sådant sätt att byte av skola skulle innebära ett allvarligt hinder för framgångsrika studier. Enligt CSN:s praxis bör studierna ha bedrivits under minst en termin för att de ovan nämnda olägenheterna ska kunna anses vara väsentliga. NN:s pappa bor i Strängnäs, vilket ligger mer än två timmars restid från den sökta skolan. Motsvarande utbildning som NN läser finns inom två timmars restid från föräldrahemmet i Strängnäs. När NN:s mamma flyttade till Södertälje den 1 november 2021 hade NN bedrivit de aktuella studierna under 2,5 månader. CSN bedömer att 2,5 månader är för kort tid för att en studerande ska anses ha inordnat sig i ett socialt sammanhang. Det är inte heller visat att ett byte av skola skulle innebära påtagliga förseningar i studierna eller att det på annat sätt skulle innebära en väsentlig olägenhet för NN.

NN har fått möjlighet att lämna synpunkter på CSN:s yttrande och hon lämnade därefter in synpunkter och anförde i huvudsak följande. Hon tycker att CSN:s motivering är felaktig. Hon är född och uppvuxen i närheten av skolan och har haft stora problem tidigare med skolgången på grund av kränkningar och direkta övergrepp. Hon har äntligen fått professionell hjälp av skolans elevvårdsteam och har nu visat att hon tar mer ansvar och har växt med sina uppgifter i skolan. Hon har många stabila sociala kontakter på orten och flera av skolkamraterna har känt varandra sedan förskolan. Ett skolbyte eller en flytt till annan ort skulle vara direkt ett misslyckande och inte bra för kommande studier och självförtroende.

Av handlingarna i ärendet framgår att skolan har rapporterat att NN läser, INVMB, läsåret 2021/202 samt att hon påbörjade dessa studier, årskurs 1, under augusti 2021. Vidare framgår att pappan är folkbokförd på en adress i Strängnäs från och med den 1 januari 2021 samt att mamman är folkbokförd på en adress i Södertälje från och med den 1 november 2021.

Författningsbestämmelser

Studiehjälp får enligt 2 kap. 2 § studiestödslagen (1999:1395) lämnas till studerande vid de läroanstalter och utbildningar som bestäms av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer. Inackorderingstillägg får dock, enligt samma bestämmelse, lämnas bara till den som behöver inackordering och som studerar vid de läroanstalter och utbildningar som regeringen bestämmer särskilt.

Av 2 kap. 1 § studiestödsförordningen (2000:655) framgår att studiehjälp får lämnas till studerande vid de läroanstalter och utbildningar som anges i avdelning A i bilagan till denna förordning.

Av 1 kap. 3 § CSNFS 2001:6 framgår följande. Den studerande ska vara inackorderad för att få inackorderingstillägg. Följande villkor ska vara uppfyllda:

1. Restiden mellan föräldrahemmet och den valda skolan ska vara minst två timmar per dag under minst fyra dagar per tvåveckorsperiod, om den studerande inte är inackorderad.
2. Den studerande ska inte kunna bo kvar i föräldrahemmet och gå en motsvarande utbildning utan att få så lång restid som anges i 1.

Enligt 1 kap. 2 § CSNFS 2001:6 avses följande med motsvarande utbildning. Program och nationell inriktning i gymnasieskolan. Hänsyn tas inte till skillnader inom ramen för programfördjupning eller individuellt val. Hänsyn tas inte heller till om utbildningen är godkänd som särskild variant eller nationellt godkänd idrottsutbildning.

Enligt 1 kap. 4 § CSNFS 2001:6 kan inackorderingstillägg lämnas även om villkoren inte är uppfyllda, om det finns särskilda skäl.

Enligt 1 kap. 5 § CSNFS 2001:6 kan inackorderingstillägg lämnas även om villkoret i 3 § 2 inte är uppfyllt. Detta gäller bland annat om den studerandes föräldrar har flyttat till en annan ort i Sverige efter det att de aktuella studierna har påbörjats och ett skolbyte inte kan ske utan väsentlig olägenhet för den studerande.

Nämndens bedömning

NN, som påbörjade studierna vid den aktuella skolan i augusti 2021, har ansökt om inackorderingstillägg från och med den 1 november 2021. Anledningen till ansökan är att hon vill fullfölja utbildningen trots att föräldrarna har flyttat. I ärendet har framkommit att NN läser, IMVNB, läsåret 2021/2022 och annat har inte framkommit än att den sökta utbildningen finns inom två timmars restid från föräldrahemmet.

Nämnden konstaterar att NN hann studera 2,5 månader vid den aktuella skolan innan mamman flyttade. Nämnden finner att det är en relativt kort tid och även om NN har åberopat vissa personliga omständigheter till varför hon vill fullfölja den påbörjade utbildningen så bedömer nämnden att det inte är visat genom intyg eller liknande att ett skolbyte inte kan ske utan väsentlig olägenhet för NN.

För att NN ska kunna beviljas inackorderingstillägg krävs därför att det finns särskilda skäl. Nämnden finner utifrån det befintliga underlaget som finns i ärendet att NN inte har visat att det finns sådana särskilda skäl som krävs för att hon ska kunna beviljas inackorderingstillägg. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Ulrika Hellgren

Beslutet har fattats av Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Anita Enocksson, Hans Eklund, Helena Söderberg, Jessica Levin och Staffan Ingmanson

Föredragande: Ulrika Hellgren

Kopia till CSN